

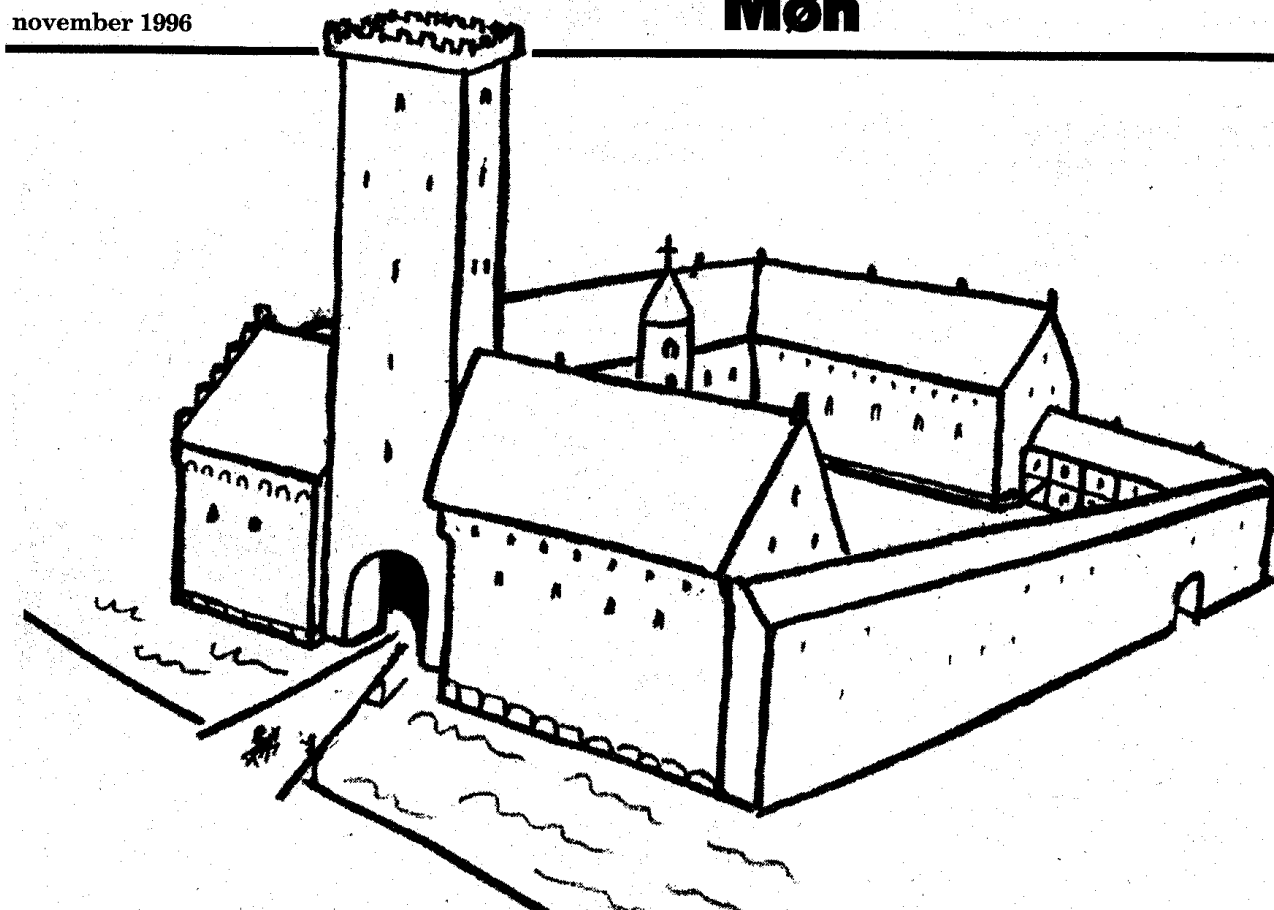
Avisartikel i Møns Tidende den 4. nov. 1996

Kongelige ruiner på en Vestmønsk mark

Nye undersøgelser tyder på, at "Kokseby Slot" var på størrelse med Kronborg!

november 1996

Møn

Damme

Lokale legender, et par mærkelige fund og et tilsyneladende umotiveret vejnavn var indtil for nylig næsten de eneste tegn på, at der virkelig har ligget et slot på Kokseby Slotsvej. Men et tilfældigt besøg i Kort- og Matrikelstyrelsen har sat betydeligt mere kød på historien.

Det var nemlig her, at mag. art. Birgitte Bille Henriksen i fjor fandt frem til et gammelt luftfoto af egnen. Billedet var særdeles afslørende.

Tydelige tegn

Som tidligere leder af Sydsjællands Museum har Birgitte Bille Henriksen et trænet blik, når det drejer sig om at tyde fortidens spor. Men de streger og konturer, hun så aftegnet midt i markerne ved »slotsvejen«, behøvede næsten ingen oversættelse.

- Jeg kiggede lige ned i det flotteste omrids af fundamentet til et stort slot. Det stod så tydeligt, så man næsten troede det var løgn, fortæller hun.

Fundet af dette foto fra 1954 blev starten på en større undersøgelse af området.

Endevendt

Historiske beretninger og gamle kort blev endevendt. Sagn og legender blev undersøgt til bunds, og landskabet blev »nærlæst«. Nu ville Birgitte Bille Henriksen vide mere om de mystiske niveauforskelle, som igennem tiderne har givet næring til ideen om; at området ligger på et gammelt slotsfundament.

Nuværende beboere og historisk interesserede fra egnen bidrog til undersøgelsen med deres viden om sognets fortid. Viden blev også indsamlet om de mærkelige bygningsrester, der af og til er dukket op under gravearbejder i området.

Strategisk vigtig

Hen ad vejen fik Birgitte Bille Henriksen en bevilling fra Carlsberg-fondet til udvidelse af sine studier på Vestmøn. Og nu håber hun, at der med tiden kan foretages en egentlig udgravning af slots-området:

- Jeg tror, jeg kan garantere, at der ligger noget meget velbevaret under jorden. Det skal graves ud. Det vil helt sikkert kunne ændre vores opfattelse af Danmarkshistorien i Valdemars-tiden.

På grund af sit kildemateriale mener Birgitte Bille Henriksen nu, at slottet blev, bygget i 1200 tallet og var strategisk vigtigt for danskernes interesser syd for Østersøen: Slottet har tilhørt både kronen og Roskilde-bispen, og var omtrent lige så stor som Kronborg, siger hun.

Meget tyder på, at hele det store bygningsværk blev brændt og tilintetgjort i 1500-tallet, muligvis under Grevens Fejde i 1534-36.

Fantasi-tegning

Foreløbige undersøgelser er mundet ud i en større artikel i årbogen fra Historisk Samfund for Præstø Amt.

Det er også blevet til en »fantasi-tegning« af slottet. Tegningen er baseret på den viden, der allerede nu er kommet frem og slottets størrelse og formål.

Årbogen, artiklen og tegningen bliver præsenteret, på onsdag på Møns Museum; hvor Birgitte Bille Henriksen selv vil være til stede. Alle interesserede er velkomne ved receptionen, som begynder klokken 15.30.

Ann